

Beleidskader jeugd en onderwijs 2018 e.v.

Afdeling Beleid
Wierden, januari 2018

Beleidskader jeugd en onderwijs 2018 e.v.
Afdeling Beleid
Inleiding

Met dit beleidskader legt de gemeente Wierden de basis voor positief jeugd- en onderwijsbeleid. Het overgrote deel van de jeugd in Wierden heeft geen problemen. Het gaat om het behouden van de veilige en plezierige leefomgeving van de kinderen en jongeren. Dit betekent vooral ook het versterken van de situatie en omgeving waarin jeugdigen opgroeien, zodat alle kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen. De behoefte van de jeugd staat hierin centraal. Daarnaast is aandacht voor het bieden van zorg en ondersteuning aan kwetsbare kinderen en jongeren.

Aan de hand van het beleidskader worden concrete uitvoeringsplannen op het gebied van jeugd en onderwijs opgesteld. We stellen specifieke doelen op aan de hand waarvan we jaarlijks gaan monitoren. Hieruit wordt duidelijk in welke richting het jeugd- en onderwijsbeleid zich de komende jaren moet ontwikkelen. Het beleidskader bevat de speerpunten voor het gemeentelijk jeugd- en onderwijsbeleid. We hechten veel waarde aan inbreng van en draagvlak onder maatschappelijke partners. Voor de ontwikkeling van het beleidskader hebben daarom sessies plaatsgevonden met:

1. Een groot aantal maatschappelijke partners van de gemeente Wierden.
2. Medewerkers beleid en uitvoering van de gemeente Wierden.

Daarnaast is gesproken met het jeugd- en jongerenwerk binnen de kerken. Ook hebben raadsleden gastcolleges verzorgd voor groep 7 en 8 op vijf basisscholen. Tijdens deze sessies en gesprekken zijn ontwikkelopgaven op het gebied van jeugd en onderwijs besproken. Dit vormde de basis voor de in dit beleidskader geformuleerde speerpunten.

Na vaststelling van het beleidskader worden de uitvoeringsplannen uitgewerkt.

Speerpunten jeugd- en onderwijsbeleid

We willen de opgroei- en opvoedomgeving van kinderen en jongeren in onze gemeente versterken.

1. We zetten in op het versterken van talentontwikkeling

Elk kind en iedere jongere heeft talenten. We willen dat kinderen en jongeren hun talenten leren ontdekken. Ze moeten een toekomstperspectief kunnen ontwikkelen. Hiervoor is een positief opvoedklimaat belangrijk. In onze gemeente scheppen we de juiste randvoorwaarden voor de talentontwikkeling van kinderen en jongeren. Dit betekent dat we gezinnen ondersteunen als dat nodig is, samen met onze maatschappelijke partners.

2. We zetten in op het versterken van de opvoedkundige rol van maatschappelijke partners

Onze maatschappelijke partners, zoals cultuur- en sportverenigingen, spelen een belangrijke rol in het leven van onze kinderen en jongeren. We willen de opvoedkundige bijdrage van deze maatschappelijke partners verder versterken. Dit doen we door hen hierin expliciet uit te dagen, maar bijvoorbeeld ook door partijen aan elkaar te verbinden, bijvoorbeeld door te stimuleren dat ze gebruik maken van elkaars clubgebouwen en accommodaties.

We willen dat het voorzieningenniveau voor kinderen, jongeren en gezinnen in onze gemeente op peil is.

3. We zetten in op het verbreden van het activiteitenpalet

We vinden het belangrijk dat er voor kinderen, jongeren en gezinnen een breed scala aan activiteiten (cultuur, sport, muziek, et cetera) geboden wordt binnen onze gemeente. 'Voor elk wat wils'. Onder andere om verveling tegen te gaan, sociale contacten op te doen, talenten te ontwikkelen. Daarbij hechten we veel waarde aan het betrekken van jeugdigen bij het organiseren van activiteiten om het eigenaarschap te stimuleren. We gaan frequent na of het voorzieningenniveau aansluit bij de behoeften van jeugdigen en welke verbeteringen mogelijk zijn. We zetten in op voldoende en veilige speelmo-

lijkheden. Dit doen we op wijkniveau dan wel wijk overstijgend. We willen dat zoveel mogelijk kinderen, jongeren en gezinnen kunnen meedoen, waarbij we met name aandacht hebben voor kwetsbare jeugdigen. Een voorbeeld hiervan is het doorontwikkelen van binnen- en buitenactiviteiten en samenwerking met cultuur- en sportverenigingen.

4. We zetten in op het versterken van de maatwerkvoorzieningen

We willen dat de zorg en ondersteuning aan inwoners dichtbij de inwoner plaatsvindt, waarbij eerst wordt gekeken wat de inwoner zelf kan en of iemand in zijn of haar omgeving kan helpen. Als aanvullende ondersteuning nodig is, kijken we eerst of dit via algemene voorzieningen ingevuld kan worden. Als maatwerk nodig is, bieden we dat uiteraard. Daarbij willen we dat de vraag van de inwoner en het te behalen resultaat voorop staat, niet het product. Dit vraagt om een ander type afspraken met aanbieders van zorg en ondersteuning. Bij het maken van deze afspraken werken we regionaal nauw samen.

5. We zetten in op het versterken van de ondersteuning voor kinderen en jongeren met autisme

We hechten veel waarde aan de psychosociale gezondheid van kinderen en jongeren in onze gemeente. Tijdens de werksessies is autisme als specifiek aandachtspunt genoemd door diverse professionals. Autisme(gerelateerde problematiek) gaat vaak gepaard met eenzaamheid. We willen de kinderen en jongeren die kampen met psychosociale problematiek beter in beeld hebben. Ook zetten we in op de versterking van de ondersteuning van deze kinderen en jongeren, niet alleen als het gaat om maatwerk, maar vooral ook in het voorveld. Daarbij is de verbinding met Wijksaam belangrijk, vanuit een signalerende rol. De overgang van de basisschool naar het middelbare school moet zorgvuldig plaatsvinden, omdat deze jeugdigen dan extra kwetsbaar zijn.

We willen dat kinderen en jongeren in onze gemeente een verantwoorde leefstijl ontwikkelen.

6. We zetten in op bevorderen van bewegen en sporten

Wij willen dat alle jeugd die dat wil kan bewegen en sporten. Lichamelijke beweging heeft een positief effect op de geest, het lichaam, lichaamsgewicht en de conditie. Als kinderen en jongeren op jonge leeftijd met sport en beweging te maken krijgen ontdekken ze het plezier ervan en is er een grotere kans dat ze op latere leeftijd ook blijven sporten en bewegen. Dit verkleint de kans op latere gezondheidsproblemen en overgewicht. We streven ernaar dat jeugdigen, ook de kwetsbare kinderen en jongeren, gaan sporten en bewegen.

7. We zetten in op voorkomen en minimaliseren van middelengebruik en schulden

In het voortgezet onderwijs bevindt de jeugd zich in een levensfase waar ze gaan experimenteren met onder andere alcohol, drugs en tabak. Jongeren kunnen ook schulden maken, bijvoorbeeld door een telefoonabonnement. Dit kan dan en later tot (grote) problemen leiden. Voorlichting over middelengebruik en het voorkomen van schulden, onder meer op scholen, werkt preventief. Daarom zetten we in op campagnes en andere interventies om het gebruik van deze middelen en maken van schulden zoveel mogelijk te minimaliseren. Naast de jongeren betrekken we hier ook de ouders bij.

8. We willen dat kinderen en jongeren in onze gemeente veilig kunnen opgroeien

Wanneer jeugdigen veilig kunnen opgroeien, draagt dit bij aan de kansen die zij hebben om hun talenten te ontwikkelen. Veiligheid heeft meerdere kanten, het gaat bijvoorbeeld om veiligheid van het kind zelf in het gezin, veiligheid in en om school, veiligheid buitenshuis. Met diverse partners richten we ons op het in samenhang aanpakken van de problematiek van veilig opgroeien, zoals pesten, gevaar van social media en weerbaarheid van jeugdigen en jongeren.

Om te voorkomen dat kinderen en jongeren te maken krijgen met kindermishandeling of huiselijk geweld versterken we de samenwerking met partijen als Veilig Thuis Twente, de politie, het OM, de Raad voor de Kinderbescherming, et cetera. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor vechtscheidingen en middelengebruik. Samen met o.a. Veilig Thuis, het jeugdhulpteam en de politie zorgen we voor een sterke netwerkbenadering in het voorveld.

We willen dat ondersteuning en zorg laagdrempelig en toegankelijk is.

9. We zetten in op het versterken van de preventie en signalering

Er zijn veel maatschappelijke partners betrokken bij het opgroeien en opvoeden van kinderen en jongeren. Denk hierbij aan sportverenigingen, hulpverleners, praktijkondersteuners huisartsen, welzijnsorganisaties, kerken, de bibliotheek, et cetera. Al deze maatschappelijk partners hebben hun eigen visie en kijk op de kinderen, jongeren en gezinnen. Verbinding tussen deze partijen is essentieel om preventie en signalering te versterken. In een vroeg stadium moet gezien worden of er in gezinnen hulp nodig is van de gemeente of van onze maatschappelijke partners. We zetten in op deskundigheidsbevordering, zodat onze maatschappelijke partners tijdig signalen oppikken en in een vroegtijdig stadium actie ondernemen.

10. We zetten in op het versterken van de toeleiding naar de toegang

Opvoeders lopen in de opvoeding van kinderen en jongeren tegen tal van vragen aan. Soms hebben zij hulp nodig bij het beantwoorden van deze vragen. Dan moet er laagdrempelig toegang zijn tot ondersteuning. Dit is des te belangrijker als opvoeders de neiging hebben 'problemen achter de voordeur te houden'. We willen dat in onze gemeente voor ouders en verzorgers helder is bij wie ze met welke vraag terecht kunnen. Dit vraagt om logische toeleidingroutes, duidelijke aanspreekpunten en krachtige communicatie. Een goede en up-to-date sociale kaart is een belangrijke randvoorwaarde.

11. We zetten in op het versterken van de toegang

In gesprekken die onze consultants en regisseurs voeren wordt duidelijk waar de behoeften en wensen liggen van kinderen, jongeren en ouders. Ze verwijzen bijvoorbeeld door naar het voorveld of maatwerk. De aanbieders bepalen hoe zij invulling geven aan de zorg en ondersteuning. De rol van de consultants en regisseurs wordt daarmee nog belangrijker dan nu het geval is. We zetten daarom in op permanente deskundigheidsbevordering van onze toegangsmedewerkers. Daarbij werken we regionaal samen. Ook versterken we de verbinding met verwijzbevoegde derden en maatschappelijke partners. Denk aan huisartsen, POH-ers, jeugdartsen, de jeugdgezondheidszorg, scholen, leerplichtambtenaar, jeugd- en jongerenwerk, et cetera. Dit doen we vooral lokaal.

We willen dat zoveel mogelijk kinderen en jongeren uit onze gemeente een startkwalificatie halen.

12. We zetten in op het versterken van de doorgaande leer- en ontwikkellijn

We hechten veel waarde aan een goede overgang van voorschoolse voorzieningen naar de basisschool, van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en van het voortgezet onderwijs naar vervolgonderwijs. We versterken de banden met peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Deze voorschoolse voorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en taalvaardigheid van kinderen en jongeren, et cetera. Ook zorgen we voor een vroegtijdige signalering van problematiek en een goede overdracht van informatie tussen betrokkenen, uiteraard met inachtneming van de privacy.

13. We zetten in op het voorkomen en reduceren van schoolverzuim

Er is sprake van schoolverzuim van kinderen en jongeren in onze gemeente. Door het versterken van de verbinding tussen betrokken partijen kunnen we informatie beter delen, zodat we eerder actie kunnen ondernemen tegen het schoolverzuim. Hierbij is ook aandacht voor thuiszitters. We optimaliseren de samenwerking tussen onze leerplichtambtenaar en andere betrokkenen, niet alleen de scholen maar ook met onze gemeentelijke consultants en regisseurs, het jeugd- en jongerenwerk, de aanbieders van jeugdhulp, et cetera.

14. We zetten in op het versterken van de verbinding met jongeren in het speciaal onderwijs

Kinderen en jongeren die in speciaal onderwijs zitten en buiten Wierden naar school gaan moeten binnen de gemeente goede aansluiting vinden. Doordat ze vaak naar een school gaan buiten Wierden hebben ze over het algemeen minder sociale contacten in Wierden. We vinden het belangrijk dat jeugdigen dan op andere manieren sociale contacten op doen, bijvoorbeeld via sportverenigingen of buitenschoolse activiteiten.

15. We zetten in op het versterken van de overgang van voortgezet onderwijs naar beroepsonderwijs

Er is een groep jongeren die binnen het ROC en VSO Pro de drempel niet over durft. Deze groep willen we inzichtelijk krijgen en begeleiden. Er is een risico op voortijdig schoolverlaten met gevolgen als werkeloosheid, criminaliteit, et cetera. Het beroepsonderwijs vindt plaats in de steden buiten Wierden en wij hebben daardoor minder zicht op deze kinderen en jongeren. We willen meer zicht krijgen op deze jeugdigen, onder andere door nauwer samen te werken met scholen. De risicjongeren en kwetsbare jongeren moeten we tijdig in beeld hebben om er voor te zorgen dat ze de juiste ondersteuning ontvangen.

16. We zetten in op het versterken van de overgang van beroepsonderwijs naar werk

Het vinden van een eerste baan is vaak lastig. In onze gemeenten zien we dat met name problemen ontstaan bij de overgang van beroepsonderwijs naar werk. Schoolverlaters kunnen geholpen worden door bijvoorbeeld een sollicitatiecursus. Goede stage- en werkplekken voor starters zijn onmisbaar om onze jongeren binnen de gemeente te houden. Ook vinden we het belangrijk dat werkgevers schoolverlaters kans op een baan bieden. We gaan de werkgevers ondersteunen en informeren om schoolverlaters te laten starten.

We willen dat er in onze gemeente een soepele overgang is van zorg en ondersteuning voor jongeren die 18 jaar worden en zorg en ondersteuning nodig hebben.

17. We zetten in op het versterken van de overgang 18-/18+

De verbinding tussen jeugd, Wmo en participatie is nodig om ook na het 18e levensjaar goede zorg en ondersteuning te blijven bieden en de inwoners van Wierden in beeld te houden. De overgang 18-/18+ moeten we als gemeente zo geruisloos mogelijk laten verlopen. De jongeren moeten geen last hebben van wet- en regelgeving of schotten. Voordat een jongere met een vorm van ondersteuning op het

gebied van jeugdhulp 18 wordt, maken we tijdig inzichtelijk of en zo ja, welke ondersteuning iemand nodig heeft vanuit de Wmo, Participatiewet, et cetera.

We willen dat meer jongeren zich blijvend verbinden aan onze gemeente.

18. We zetten in op het versterken van de aantrekkelijkheid voor jonge gezinnen.

Uitgangspunt is dat onze jongeren een prettige jeugd hebben in de gemeente Wierden. We streven er naar dat jongeren tijdens de studie in Wierden blijven wonen of terugkomen na de studie en hier een gezin opbouwen waarbij ook hun kinderen een prettige jeugd hebben in Wierden. Dit doen we door het verbeteren van de beschikbaarheid van passende woningen voor jongeren en starters, een goed leefklimaat en passende voorzieningen.